

Kadetnica

Prvotni naziv: **Cesarsko-kraljevi kadetski inštitut**

Obdobje gradnje: **1853–1856, Avstrijsko cesarstvo**

Arhitekta poslopja: **August Sicard von Sicardsburg in Eduard van der Nüll, Dunaj**

Arhitekturni slog: **romantični historizem**

Vodja gradnje: **mesni stavbni mojster Carl Ohmeyer, Gradec**

Talna kvadratura: **3765 m²**

Višina: **od tal do slemena 32,24 m**

Dolžina glavnega krila: **148 m**

Dolžina prečnih kril: **47,5 m**

Širina prečnih kril: **16 m**

Stavba je trinadstropna z mansardo in je delno podkletena. Zgrajena je v popolni zunanji in notranji simetriji ter deluje precej kubično in masivno z vidnimi vplivi arhitektonskih oblik dunajskega Arsenala.

Poslopje je razgibano s prečno postavljenima stranskima kriloma s trikotno sklenjenimi fasadami in osrednjim traktom s polkrožno oblikovanim glavnim vhodom. Nad glavnim vhodom je dvojno okno, nad njim trojno ter šest oken v tretjem nadstropju. Osrednji del se končuje z mansardo z velikim okroglim oknom in okrasnim polkrožnim lokom. Po celotnem objektu potekajo kapni venci z okrasnimi glinenimi elementi. Vsi vogali stavbe se končujejo z minaretom podobnimi stebri, podstrešne prostore pa osvetljujejo glinene rozete različnih velikosti.

V stavbi je bilo prvotno 153 uporabnih prostorov in 12 dvoran. Še vedno pa je v njej 598 oken. Osrednji prostor v notranjosti predstavlja stebriščna dvorana z dvema vhodoma in dvema glavnima stopniščema. Vsi prostori so bili v objekt umeščeni glede na svoj namen. V prvi etaži so bili prostori za vzgojitelje in učitelje ter poveljnिकovo stanovanje ter pisarne. Sledile so štiri spalnice za gojence. V zadnjem nadstropju pa so bile učilnice s kabineti. Na podstrešju je bila orožarna, velika izpitna dvorana ter vodni zbiralnik saj je objekt imel tekočo vodo.

Z obnovo v letih 2004 – 2008 se je primarna zasnova prostorov sicer precej spremenila, medtem ko se primarna zunanost stavbe z manjšimi izjemami skoraj v celoti ohranja vse do danes.

(Simona Pörš, uni. dipl. zgod.,

kustusinja Vojaškega muzeja Slovenske vojske)

Vojaški kovanci

iz zasebne zbirke švod. Damjana Vodeba,
Rodovski bataljon 72. br.

in

Vojaška pokrivala

iz zbirke Vojaškega muzeja Slovenske
vojske

(avtorica razstave

kustusinja Simona Pörš, uni. dipl. zgod.),

posvečeno 10. obletnici

odprtja obnovljene Kadetnice

in dnevu Slovenske vojske

Odprtje razstave:

ponedeljek, 13. maj 2019, ob 12. uri

**Kadetnica, Engelsova 15,
Maribor**

razstavišče ob knjižnici

Kljuka prvotnih vrat Kadetnice.

Zbral, uredil, oblikoval: **Miroslav Nidorfer,**
prof., bibl. spec., KIZC

©maj 2019

Knjižnični informacijski
založniški center

Center vojaških šol

Vojaški muzej
Slovenske vojske

Kovanci Slovenske vojske

Kovanci Slovenske vojske so posebna pridobitev novih časov. Česa podobnega prej v Jugoslaviji nismo poznali. Zanje nismo vedeli tudi ob nastajanju nove vojske v samostojni državi leta 1991, do nas ni seglo, da v Združenih državah Amerike obstaja nekaj takega.

Toda l. 1994 sta odšla v ZDA dva naša pripadnika. Eden je bil poveljnik 1. specialne brigade, brigadir Anton Krkovič, drugi predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo, polkovnik Srečko Lisjak. Čeprav sta odšla vsak posebej in hodila vsak po svojih poteh, sta se z obiska pri ameriški vojski oba vrnila z novim spoznanjem o posebnih vojaških kovancih kot simbolih pripadnosti vojski in enotam ter štabom.

Zato ni bilo čisto nič čudnega, da smo takoj, še isto leto, prišli do prvih dveh tovrstnih slovenskih kovancev, potem pa jih je v naslednjih letih nastalo še toliko, da bomo verjetno težko verjetno kdaj dobili pregled nad vsemi. Prvi je o kovancih pisal dr. Tomaž Teropšič v reviji Slovenska vojska. Največ, več kot 200, jih je predstavil Vojnozgodovinski zbornik.

Kovance Slovenske vojske, ki so nastajali po letu 1994, je mogoče razdeliti v nekaj značilnih skupin:

- kovanci enot in poveljstev,
- kovanci pomembnih osebnosti,
- jubilejni kovanci,
- spominski kovanci,
- kovanci kot priznanja,
- promocijski kovanci.

Kovanci Slovenske vojske so po načinu izdelave zanesljivo kovanci, niso pa plačilno sredstvo. Po uradnem izrazoslovju slovenskih numizmatikov naj bi bil kovanec samo tisto, kar je tudi plačilno sredstvo.

Kovanci so opredmeteni izraz pripadnosti in čustvovanja. Naj fantje in dekleta še tako razlagajo, da so se za službo v vojski odločili samo kot za katero koli zaposlitev, služba v uniformi in z orožjem še zdaleč nikoli ni bila in ni samo ena izmed mnogih zaposlitev.

To je služba domovini. To je edina služba, pri kateri njen pripadnik dopusti možnost, da bo pri njenem izvrševanju dal tudi največ, kar ima, to je življenje.

Zato jim pri pomenu te službe toliko pomeni vse, kar jim pomaga ohranjati predstavo o posebnem poslanstvu dela, ki ga opravljajo, tudi kovanci.

Zato so tako naši!

(Janez J. Švajncar: Slovenska vojska – kovanci. Vojni muzej Logatec, 2012, str. 4-6)

Pokrivala Slovenske vojske

Vsaki vrsti vojaške uniforme pripada tudi pokrivalo. Tako se k bojnim uniformam nosijo kape s senčnikom v maskirnem vzorcu, baretke v različnih barvah posameznega rodu ali enote in pa čelade.

Službene uniforme pa se kombinirajo s čapkami za moške in klobučki za ženske ter baretkami v barvah posameznega rodu ali enote. Poznamo šest različic čapk v zelenomodri barvi za službeno uniformo in štiri različice klobučkov v kombinaciji z žensko službeno uniformo. Pripadniki in pripadnice letalskih enot in enot protizračne obrambe nosijo čapke in klobučke v temnomodri barvi. V mornarici pa so pokrivala tradicionalno bele barve z obodom v črni barvi, tako moška čapka kot ženski klobuček z ob straneh zavihanimi krajci.

Pripadniki Slovenske vojske nosijo tudi slovesne uniforme, čapke in klobučki, ki se nosijo k njim pa so temnosive barve. izdelani so v prav toliko variantah kot pokrivala za službeno uniformo.

Pripadniki gardne enote nosijo čapke v zelenomodri barvi v dveh različicah, eno za vojake in drugo za podčastnike in častnike.

(Simona Pörš, uni. dipl. zgod., kustusinja Vojaškega muzeja Slovenske vojske)

